

λίαι καὶ χοροεσπερίδες, δέκα τοῦλάχιστον τὸν χειμῶνα, ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ αὐτῆς, ἐν ἣ κατεσκευάσθη καὶ ἀκηνή, συχνάζόμεναι οἰκογενειακῶς μέχρι ἀσφυξίας ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Κοινότητος. Τὸ συσσίτιον τοῦ φιλαθροπικῆ τμήματος τοῦ συλλόγου ἐλειτούργει ἐν τῷ ἰδρυθέντι ἐκ βάθρων ἐστιατορίῳ ἐν τῇ παρακειμένη αὐλῇ τῆς αὐτῆς σχολῆς σιτίζοντος καὶ ἐνδύοντος κατ' ἔτος περὶ τοὺς ἑκατὸν ἀπύρους μαθητὰς καὶ μαθητρίδας. Αἱ δὲ διαλέξεις ἐγίνοντο ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ γηπιαγωγείου τῆς ἁγίας Μαρίνης ἐν τῷ προαυλεῖο τῆς φερωνύμου ἐκκλησίας. Ὁ Ὀρφεὺς ἦτο τὸ κάρφος εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν συνοίκων Βουλγάρων, ὅθεν κατὰ τὸ ἀνθελληνικὸν κίνημα τὸ κατὰ τὸ αὐτὸ ἐλεηλατηθῆ βανδαλικῶς καταστραφέντων ἢ ἀρπαγέντων πάντων τῶν μουσικῶν αὐτοῦ ὁργάνων, ἐπίπλων, σκευῶν, βιβλίων κτλ.

Εἰς τὴν ἀρχήθην πρόδον τοῦ καλοῦ τούτου συλλόγου, μοναδικῶ ἀνά τὸ πανελλήνιον, συνέβαλε τὰ μέγιστα ὁ μόνιμος γενικὸς αὐτοῦ γραμματεὺς, ὅστις ἀφιέρου ὅλας τὰς διαθέσεις του ὥρας εἰς αὐτόν, Κωνστ. Κλεοβούλης, τελειόφοιτος τῶν Ζαριφειῶν διδασκαλείων καὶ ὁ μέχρι τῆς μεταρρυθμίσεως αὐτοῦ πρόεδρος ἰατρός Δημ. Δουλᾶς, Εὐγενεῖς δὲ δεσποινίαι καὶ δεσποινίδες, μέλη τοῦ φιλεκαταδευτικῆ συλλόγου Εὐρυδίκης, παρεῖχον ἐκ περιτροπῆς τὰς ὑπηρεσίας τῶν προφρόνων κατὰ τὰς ὥρας τοῦ συσσιτίου. Σημειοῦμεν ἐνταῦθα ἐν ὀλίγοις—ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀνωτέρω μικρᾶς ἐκθέσεως περὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ φιλολογικῆ τμήματος τοῦ ἔτους 1902—1903, δημοσιευθεῖσης τότε ἐν τῇ ἐπιχωρίῳ ἐφημερίδι Εἰδήσεων τοῦ Αἴμου (21 Μαρτ. 1903)—τὰ τῆς δράσεως τοῦ Συλλόγου πρὸς μνήμην ἀνεξίτηλον τῶν ἐπιγινομένων.

Ἀρ. 49

Διαθήκη τοῦ οἰκονόμου Κωνσταντίνου ἱερέως Φιλιππουπόλεως καὶ τῆς πρεσβυτέρου αὐτοῦ¹⁾ ἀπὸ 1827

Διὰ τῆς παρουσίας οἰκειοθελοῦς ἡμῶν διαθήκης διατιθέμεθα ἡμεῖς οἱ ὑπογεγραμμένοι ὅ τε οἰκονόμος Κωνσταντίνος ἱερεὺς καὶ ἡ πρεσβυτέρα αὐτοῦ Ταῖσια Κωνσταντίνου Μουμιτζόγλου ὑμῖν τοῖς τέκνοις ἡμῶν τὸ πῶς μετὰ θάνατον ἡμῶν καὶ τῶν δύο θελομεν ἵνα ποιήσητε, εἴ τις περιουσία ἡμῶν μένει. Ἐπειδὴ ὅμως ἐξ ὧν ἐχαρίσατο ἡμῖν ὁ πολυέλεος θεὸς ἐπιγείων ἀγαθῶν συνεκοιῶσαμεν καὶ ἐπροικίσσαμεν τὰ θήλα ἡμῶν τέκνα τὴν Εὐγενίαν, Αἰκατερίνην, Ἐλένην καὶ Θεοφανώ, ὅσον ἐβοήθησεν ἡμῖν ὁ Κύριος, εἰς δὲ τὰ ἄρσена Σωτήριον, Ἀθανάσιον καὶ Νικόλαον διδόναι οὐκ ἔχομεν, ἀλλ' ὅ τε Σωτήριος καὶ Ἀθανάσιος καὶ συνεβοήθησαν ἡμῖν ἐν πολλοῖς, διὰ τοῦτο παραγγέλλομεν πᾶσι τοῖς τέκνοις ἡμῶν, ἵνα τὸ ὀσπίτιον, ἐν ᾧ καθήμεθα, ὅπερ ἐστὶν ἐπ' ὀνόματι ἔτι τοῦ μακαρίτου Κωνσταντίνου Μανουὴλ Μουμιτζόγλου, πατρὸς τῆς μητρὸς ὑμῶν Ταῖσιας Κωνσταντίνου Μουμιτζόγλου, λάβωσιν ἰδιαίτερον πατρῶν καὶ μητρῶν κληρὸν μόνον οἱ τρεῖς υἱοὶ ἡμῶν Σωτήριος, Ἀθανάσιος καὶ Νικόλαος ἀπὸ ἐνὸς τρίτου μεριδίου ἕκαστος μηδενὸς τῶν θηλέων τὸ παράπαν ἐνεχομένων ἢ ἀντιλεγόντων. Ἐν δὲ ὁ Ἀ-

Κ. Μυλιῆς
 Αποφιλίωτος
 Ἀρχιεπίσκοπος
 Θεσσαλονίκης
 Ἱεροσολίμου
 Ἐπισκοπῆς
 Ἐκτελεστικῆς
 Ἀθηνῶν
 1934-40
 α. 93-94

1) Ἡ διαθήκη φέρεται καταγεγραμμένη ἰδιοχειρῶς ὑπὸ τοῦ οἰκονόμου Κωνσταντίνου ἐν τῷ κώδικι τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως (1781—1845). Οὗτος λογιώτατος καὶ εὐσεβέστατος ὢν εἶναι ὁ πρῶτος τῆς Φιλιππουπόλεως ἱστοριογράφος τύποις ἐκδοὺς ἐν Βιέννῃ τῷ 1819 τὸ περὶ αὐτῆς ἐγχειρίδιον. Σελ. κώδ. ρα' (128).

θανάσιος μὴ δυνηθῆ ἑπανελεῖν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ καὶ ὅπερ ἀπευχόμεθα, τότε οἱ δύο ἀδελφοὶ Σωτήριος καὶ Νικόλαος, ἵνα προσφέρωσιν αὐτῷ πρὸς ὑπόμνησιν πατρῶν καὶ μητρῶν χίλια γρόσια περὶ τοῦ μεριδίου αὐτοῦ καὶ κατάσχωσιν αὐτοὶ οἱ δύο μόνοι τὸ ὀσπίτιον ἐξ ἡμισείας. Ὅση δὲ ἄλλη καθορισθῆ ἡ περιουσία ἡμῶν τῶν δύο (καθότι χρηματικὴν κατάστασιν γινώσκετε ὅτι δὲν ἔχομεν), ἐξαγαγόντες τὰ τῆς κηδείας ἡμῶν, ὅσα πράγματα μένωσιν, ἵνα ποιήσητε αὐτὰ εἰς ἑπτὰ μερίδια ἴσα καὶ λάβητε καὶ τὰ ἑπτὰ τέκνα ἡμῶν ἀφ' ἑνὸς μεριδίου ἐξ ἴσου. Οὕτω θέλομεν, ἵνα ποιήσητε περὶ ταύτης τῆς μικρᾶς ἡμῶν περιουσίας καὶ μὴ δι' αἰσχροκέρδειαν ἀθετήσητε τὴν ἐντολὴν ἡμῶν, ἵνα μὴ εἰς ἀράς πατρικᾶς καὶ μητρικᾶς ὑποπέσητε: «εὐχαὶ γὰρ γονέων στηρίζουσι θεμέλια οἰκῶν». Τοιγαροῦν καὶ ἐν τῇ ἑσχάτῃ ἡμῶν πνοῇ εὐχόμεθα ὑμᾶς τὰ ἀγαπητὰ ἡμῶν τέκνα ἀπὸ ψυχῆς καὶ καρδίας, γαμβροὺς τε καὶ νύμφας καὶ ἐγγόνους: σὲ τὸν πρωτότοκον ἡμῶν υἱὸν Σωτήριον σὺν τῇ συζύγῳ σου Ζωῆ καὶ τέκνοις ὑμῶν, καὶ τὸν δεύτερον μὲν τῇ γενέσει, ἴσον δὲ τῷ φίλτρῳ υἱὸν ἡμῶν πολυπόθητον Ἀθανάσιον σὺν τῇ συζύγῳ σου Μαριώρα καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν, καὶ τοὺς γαμβροὺς μὲν τῇ κλήσει, υἱοὺς δὲ ἀγαπητοὺς τῇ σχέσει, τὸν τε Γεώργιον Δημητρίου σὺν τῇ συζύγῳ σου καὶ θυγατρὶ ἡμῶν πολυπαθεὶ Εὐγενία καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν, καὶ τὸν Χ' Δημήτριον Πέτρου σὺν τῇ συζύγῳ σου καὶ τῇ θυγατρὶ ἡμῶν Αἰκατερίνη καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν καὶ τὸν Βασίλειον Θωμᾶ σὺν τῇ συζύγῳ σου καὶ θυγατρὶ ἡμῶν Ἑλένη καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν καὶ τὸν Χ' Γεώργιον Χ' Ἰωάννου σὺν τῇ συζύγῳ σου καὶ θυγατρὶ ἡμῶν Θεοφανοῖ καὶ τέκνῳ ὑμῶν, καὶ τὸν ἕχατον μὲν τῇ τάξει, οὐκ ἐλάττωνα δ' ἐν τῷ φίλτρῳ καὶ τῇ στοργῇ, υἱὸν τοῦ γήρωος ἡμῶν Νικόλαον, καὶ καθικετεύομεν αὐτὸν τὸν τρισυπόστατον θεόν, τὴν Παναγίαν καὶ δημοσύσιον Τριάδα, (ἣν ἀπὸ προγόνων λατρεύομεν κατὰ τὸ δόγμα τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας καὶ παραγγέλλομεν ἡμῖν, ἵνα τὰ αὐτὰ φρονούντες φυλάξῃτε τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν στερεὰν μέχρι τέλους), ἵνα διαφυλάξῃ ὑμᾶς ἀπὸ πάσης συμφορᾶς καὶ δυστυχίας καὶ ταλαιπωρίας καὶ ἐκ τῶν ἀκενώτων αὐτοῦ θυσιασῶν καταπέμψῃ ὑμῖν δαψιλῶς πάντα τὰ ἐπὶ γῆς ἀγαθὰ προστιθεὶς ὑμῖν τὰ ἐλέη αὐτοῦ, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀφθόνως τούτων ἀπολαύοντες ἀφθόνως μεταδιδῶτε καὶ τοῖς χρεῖαν ἔχουσι, καὶ τέλος ἀξιῶσῃ πάντας ἡμᾶς τῆς οὐρανοῦ αὐτοῦ βασιλείας διὰ μετανοίας καὶ ἀπολαύσεως, ὅπως συγχορεύοντες ψάλλομεν εἰς δόξαν τοῦ σωτήρος ἡμῶν Χριστοῦ τό: «ἰδοὺ ἡμεῖς καὶ τὰ παῖδια, ἅπερ ὁ Θεὸς ἡμῖν ἔδωκ ἠγάπησεν». Τὰ τῆς κηδείας ἡμῶν καὶ μνημόσυνα πλὴν τῶν λειτουργιῶν τὰ λοιπὰ μετὰ λιτότητος γενέσθω ὡς περιττὰ: ἀγάπην ἔχοιτε μετ' ἀλλήλων ὡς ἀδελφοί, ἵνα καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ ἡ ἡμετέρα εὐχὴ εἴη μεθ' ὑμῶν. Ἐρωσθε ἅπαντες καὶ ὑγιαίνοιτε ἐν Κυρίῳ, ἀμήν. Ἐν Φιλιππουπόλει αὐακζ, Δεκεμβρίου 15'.

Ὁ οἰκονόμος Κωνσταντῖνος ἱερεὺς (τόπος σφραγίδος αὐτοῦ)
καὶ γὰρ ἡ πρεσβυτέρα αὐτοῦ Ταῖσια Κωνσταντίνου Μανμηζόγλου βεβαιοῖ (τ. σφρ.)